

Kniha: Těžká hodina (Jiří Wolker)

Předmět: Český jazyk - rozbor díla

Přidal(a): denca.nov

Jiří Wolker

- Z Prostějova
- Všestranně nadaný
- Člen Literární skupiny a Devětsilu
- Představitel proletářské poezie
- Politická činnost (komunista)
- Zemřel na tbc ve věku 24 let

Další díla:

- Host do domu

Literárně-historický kontext

- Dozvuky války
- Reaguje na bídu a utrpení lidí
- Kritika sociální nespravedlnosti
- Snaha změnit svět
- Proměna kapitalistické společnosti na socialistickou
- Kolektivismus

Další autoři:

- Jaroslav Seifert, Stanislav Kostka Neumann, Jindřich Hořejší, Josef Hora...

Rozbor díla: Těžká hodina

- **Literární druh:** Lyricko-epická poezie
- **Literární forma:** poezie
- **Literární žánr:** sociální básně
- **Nakladatelství:** Městská knihovna
- **Místo a rok vydání:** Praha, 2011
- **Počet stran:** 52

Zasazení výňatku do kontextu díla:

- **Kontext díla:** Soubor 22 básní a balad. Básně proletářské poezie. Symbolizuje autorovu proměnu.
- **Téma celého díla:** Obětování jedince vůči společnosti, důsledky války, sociální bída. Snaha změnit svět k lepšímu.
- **Téma úryvku:** Člověk chtěl poznat více světa, ale i když se díval stále nic neviděl, skutečné moře našel, až poté, co se opil a „opustil svoje oči“.
- **Motiv celého díla:** Práce, utrpení, bída, alkohol, rebelie, výzva k bojům, pesimistický pohled na svět
- **Motivy úryvku:** Symbolika, skutečnost, neštěstí, moře, práce
- **Leitmotiv:** Práce, bída, utrpení, změna světa
- **Klíčový motiv:** Snaha změnit svět k lepšímu, rebelie vůči systému

Kompozice:

- sbírka 22 básní - z toho 3 balady
- Metafory, symbolika - smysl básní
- Přímá řeč
- Dlouhé strofy - většinou kolem 10 veršů, ale i kratší
- Většinou střídavý nebo sdružený rým

- Personifikace, kontrast
- představy nějaké skutečnosti
- **veršová výstavba**
 - většinou dlouhé strofy
 - nejčastěji střídavý nebo sdružený rým
 - krátké i dlouhé verše

Lyrický subjekt:

- působí zoufale, smutně a neví si rady
- pozoruje námořníky v hospodě, když si uvědomil, co je skutečné moře

Jazykové prostředky celé knihy:

- Zkrácené tvary, nářečí
- Přímá řeč
- Dialogy i monology
- Citově zabarvené výrazy,
- Obrazná i přímá pojmenování
- Vulgarismy
- Časté metafory a symbolika
- Výskyt er-formy a ich-formy

Literární čas a prostor

- **Literární čas:** poválečná doba
- **Literární prostor:** různé prostory: většinou dělnický prostor – fabriky..., město a příroda

Ukázka (Moře)

Na břehu ostrova Krku, na břehu z kamení

*moře jsem hledal celých šest smutných dní
a moře jsem nenašel, — viděl jsem ptáka jen,
co zvlněnou perutí odlétal celý den,
by zvečera na měsíc sedl a z něho znavený
písničkou stříbrnou pad mezi pobřežní kameny,
písničkou mámivou, jež namlouvala mi,
že pták ten moře je s modrými vlnami,
že stačí po světě jak po lučině jít,
že abys uviděl, se stačí zrakem zpít.*